

บ้านเราสวยจัง

ปีที่ ๕๖ ฉบับที่ ๓ ประจำเดือนเมษายน ๒๕๖๑
นิตยสารภาพข่าวทักษิณ สำนักกิจการความมั่นคงภายใน
กรมการปกครอง ISSN ๐๑๒๐-๓๐๘

บทบรรณาธิการ เดือนเมษายน 2561

บ้านเราสงบสุข

วารสารบ้านเราสงบสุข

นิตยสารภาพข่าวทักษิณ

ประธานกรรมการอำนวยการ อาทิตย์ บุญญะโสภิต

รองประธานกรรมการอำนวยการ

ศักดิ์ชัย แดงฮ่อ, ชำนาญวิทย์ เตรีตน์, นิวัฒน์ รุ่งสาคร

เลขานุการคณะกรรมการอำนวยการ

อุดมเขต ราษฎร์นุ้ย

หัวหน้าสำนักงาน

ศักดิ์ชัย แดงฮ่อ

รองหัวหน้าสำนักงานและบรรณาธิการ

อุดมเขต ราษฎร์นุ้ย

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

จักรเศ พิชยาคม

ผู้จัดการ

จักรเศ พิชยาคม

เลขานุการบรรณาธิการ

ฐวัฒน์ ช้วยชูวงษ์

กองบรรณาธิการ

จักรเศ พิชยาคม, กชนัท พัฒนะวิชัย, ภาณุพงศ์ ปัจฉิมบุตร, ชมพิชา ชาญกุล, บัณฑิต สุทธธรรมบิณฑ์, ตรีเพชร ปุณยวรารักษ์, พัฒนัชดา นำนพสุสานต์, ปริญญญา เทียนทรัพย์, อติพงษ์ ไชยกุล, สามารถ ปุสสปัญโญ, พุทธิพงษ์ ศัตตพิณาส, จ.อ.สุมาศ ธรรมสาร, เจตน์พงศ์ โชคสวัสดิ์วรกุล, พงษ์พัฑฒ์ สีนราย, ปาจริย์ คล่องใจ, ธัญญพัทธ์ สมบูรณ์ผล, สันติภาพ คุณศิริวัฒนา

กองจัดการ

รัชกรณ รัชต์วัฒนธกุล, สุดาวัลย์ ฉัตรสุวรรณอิง, พัชรีย์ นันทิ, กาญจนา มาตวิจิตร, สุดารัตน์ แก่นเพชร, ขวัญใจ จีนสุข, ปรีชา บุญเกื้อ, วัลลภ สายสร้อย, ธัญญพัทธ์ สมบูรณ์ผล, สันติภาพ คุณศิริวัฒนา

รายชื่อจากปกหน้า จากซ้ายไปขวา

น.ส.สุพรรณษา อุดมพิทยารัตน์, น.ส.อรอริย์ ใจเฉพาะ,

จ.อ.สุมาศ ธรรมสาร, นางสาวณพัชร แสนาวัง,

น.ส.พิมพ์รัชญา ราษฎร์นุ้ย

ช่างภาพ : ธัญญพัทธ์ สมบูรณ์ผล

สำนักงาน

กองบรรณาธิการวารสารบ้านเราสงบสุข

สำนักกิจการความมั่นคงภายใน กรมการปกครอง
กระทรวงมหาดไทย ถนนอัษฎางค์ แขวงวัดราชบพิธ

เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200

โทรศัพท์ 02 226 0533 โทรสาร 02 222 8860

E-mail : myhomepeace@hotmail.com

พิมพ์ที่

สภายืดออฟาร์ท เลขที่ 17 แขวงหนองแขม

เขตหนองแขม กรุงเทพฯ 10160 จำนวน 1,050 ฉบับ

สวัสดีผู้อ่านทุกท่านครับวารสารบ้านเราสงบสุข ในฉบับเดือนเมษายนนี้มาในโอกาสเฉลิมฉลองเทศกาลสงกรานต์ซึ่งเป็นเทศกาลสำคัญที่เป็นประเพณีที่คนไทยได้อยู่ร่วมกันในครอบครัวมีกิจกรรมต่างๆที่มี "น้ำ" เป็นสื่อกลางสร้างความชุ่มชื้น จำเริญแสดงความรักและความกตัญญูต่อผู้ใหญ่ เพื่อความเป็นสิริมงคลให้แก่ชีวิตนับจากนี้ภายในฉบับขอนำเสนอบทความหลากหลายที่เกี่ยวข้องกับเทศกาลสงกรานต์และภารกิจของสำนักกิจการความมั่นคงภายในครับ

เริ่มด้วยภารกิจของสำนักกิจการความมั่นคงภายในช่วงเทศกาลนี้ขอก้าวถึงบทบาทของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ในการปฏิบัติหน้าที่ช่วงเทศกาลสงกรานต์ว่า ชรบ.จะต้องมีบทบาทอย่างไรบ้างและมีหน้าที่อย่างไรในการสร้างความปลอดภัยความสงบสุขให้กับหมู่บ้าน/ชุมชนในพื้นที่บทความต่อมากล่าวถึงจุดกำเนิดของเขตแดนไทย-ลาวว่ามีความเป็นมาอย่างไรมีกฎหมายใดที่เกี่ยวข้องบ้างและบทความส่งท้ายนำเสนอการคำนวณปีนักษัตรของไทยในอดีตก่อนที่ไทยจะมาใช้วันขึ้นปีใหม่แบบสากลอย่างในปัจจุบันว่ามีประวัติความเป็นมาในการคำนวณอย่างไร และนับวันขึ้นปีใหม่อีกเมื่อใดซึ่งผู้อ่านจะได้รับคำตอบภายในฉบับครับ

ผมขอถือโอกาสเทศกาลสงกรานต์ปีใหม่นี้ ขอให้ผู้อ่านทุกท่านมีสุขสวัสดิ์สุขภาพแข็งแรง แล้วพบกันใหม่ฉบับหน้าครับ

นายอุดมเขต ราษฎร์นุ้ย
ผู้อำนวยการสำนักกิจการความมั่นคงภายใน
บรรณาธิการ

CONTENT

3. บทบาทของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้านในการรักษาความสงบเรียบร้อยและรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน รวมทั้งการให้บริการและอำนวยความสะดวกกับผู้ใช้ถนน เพื่อป้องกันและลดจำนวนอุบัติเหตุจากการเดินทาง ในช่วงเทศกาลสงกรานต์ ของทุกปี

5. บทความพิเศษ

กชนัท พัฒนะวิชัย : เรียบเรียง

เขตแดนไทย-ลาว

ตอนที่1 : จุดกำเนิด

6.

7. การเปลี่ยนปีนักษัตร

ปาจริย์ คล่องใจ : เรียบเรียง

ชนเผ่าลีซอ หรือลีซุ

พงษ์พัฑฒ์ สีนราย : เรียบเรียง

8.

บทบาทของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน
ในการรักษาความสงบเรียบร้อยและรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน
รวมทั้งการให้บริการและอำนวยความสะดวกกับผู้ใช้ถนน เพื่อป้องกัน
และลดจำนวนอุบัติเหตุจากการเดินทางในช่วงเทศกาลสงกรานต์ ของทุกปี
กรมการปกครอง (สำนักกิจการความมั่นคงภายใน)

ภาพพงศ์ ปัจฉิมบุตร : เรียบเรียง

วันสงกรานต์ ถือเป็นวันสำคัญของไทย ซึ่งเป็นประเพณีที่ถือปฏิบัติและสืบทอดกันมา อย่างยาวนาน ประเพณีสงกรานต์ มีทั้งหมด 3 วัน คือ เริ่มตั้งแต่วันที่ 13 เมษายน ถึง 15 เมษายน ของทุกปี โดยถือเอาวันที่ 13 เมษายน เป็นวันต้น หรือวันมหาสงกรานต์ วันที่ 14 เมษายน เป็นวันเนา หรือวันกลาง และวันที่ 15 เมษายน เป็นวันเถลิงศก หรือวันสุดท้าย และยังเป็นวันฉลองการขึ้นปีใหม่ไทยรวมทั้งยังเป็นวันที่ครอบครัวจะได้อยู่พร้อมหน้า เพราะเมื่อถึงวันสงกรานต์ลูกหลานจะหาโอกาสกลับบ้านไปหาพ่อแม่ และญาติผู้ใหญ่ รดน้ำขอพรเพื่อเป็นสิริมงคลในการเริ่มต้นปีใหม่ และเป็นวันแสดงความกตัญญู โดยการปรนนิบัติต่อพ่อแม่และผู้มีพระคุณที่มีชีวิตอยู่ และทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้แก่ผู้ที่ล่วงลับไปแล้ว ซึ่งมีคุณค่าต่อครอบครัวอย่างมาก วันสงกรานต์ ยังมีคุณค่าต่อชุมชนและสังคม โดยก่อให้เกิดความสมัครสมานสามัคคีในชุมชน เช่น การได้พบปะสังสรรค์ การได้ทำบุญร่วมกัน การได้เล่นรดน้ำในหมู่เพื่อนฝูง และการละเล่นตามประเพณีท้องถิ่น เป็นต้น และวันสงกรานต์ ยังมีคุณค่าต่อศาสนา โดยเป็นวันทำบุญครั้งสำคัญของพุทธศาสนิกชน มีการทำบุญตักบาตร เลี้ยงพระ ฟังเทศน์ ปฏิบัติธรรม และสงฆ์น้ำพระ เป็นต้น และเทศกาลสงกรานต์ ของทุกปี เป็นช่วงที่ประชาชนใช้ถนนเพื่อการเดินทางกลับภูมิลำเนาไปพบปะสังสรรค์กับครอบครัว หรือท่องเที่ยวตามต่างจังหวัดเป็นจำนวนมาก จึงส่งผลให้เกิดอุบัติเหตุทางถนนสูงกว่าช่วงเวลาปกติ

กรรมการปกครอง (สำนักกิจการความมั่นคงภายใน) ได้มีชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ซึ่งเป็นหน่วยกำลังคุ้มครองและรักษาความสงบเรียบร้อยภายในหมู่บ้านจัดตั้งโดยระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการช่วยเหลือเจ้าพนักงานของหน่วยกำลังคุ้มครองและรักษาความสงบเรียบร้อยภายในหมู่บ้าน พ.ศ. 2551 โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 20 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช 2457 (มาตรา 94 95 และ 102) และพระราชบัญญัติจัดระเบียบบริหารหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง พ.ศ.2522 (มาตรา 16 และ 18) ประกอบไปด้วยราษฎรอาสาสมัครในพื้นที่ที่ผ่านการฝึกอบรมตาม หลักสูตร ชรบ. และได้รับการแต่งตั้งจากนายอำเภอให้ปฏิบัติหน้าที่รักษาความปลอดภัยหมู่บ้านและมีฐานะเป็นผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามีอำนาจหน้าที่ เช่นอยู่เวรยามรักษาความสงบเรียบร้อยในหมู่บ้าน ตรวจตระเวนรักษาความสงบเรียบร้อย สืบสวนหาข่าว เฝ้าระวังสถานการณ์สำคัญ รายงานการเกิดเหตุ หรือภัยต่างๆ ป้องกันและปราบปราม การกระทำความผิดอาญา จับกุมผู้กระทำความผิดซึ่งหน้า ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย โดยมีบทบาทในการรักษาความสงบเรียบร้อยและรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน และให้ความช่วยเหลือเจ้าพนักงาน ตามประมวลกฎหมายอาญาและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญารวมทั้งการให้บริการและอำนวยความสะดวกให้กับผู้ใช้ถนนเพื่อป้องกันและลดจำนวนอุบัติเหตุจากการเดินทางในช่วงเทศกาลสงกรานต์ของทุกปี เช่นร่วมปฏิบัติภารกิจการให้บริการและอำนวยความสะดวก และความปลอดภัยกับผู้ใช้ถนนในพื้นที่หมู่บ้านร่วมปฏิบัติหน้าที่จุดตรวจ จุดสกัด ร่วมปฏิบัติหน้าที่ชุดสายตรวจเคลื่อนที่ดูแลจุดเสี่ยงในหมู่บ้านและร่วมดูแลและตักเตือนประชาชนในหมู่บ้านผ่านมาตรการทางสังคมในการป้องปรามพฤติกรรมเสี่ยงอุบัติเหตุในถนนสายรองและถนนเชื่อมต่อระหว่างหมู่บ้านรวมทั้งร่วมป้องกัน หรือระงับการกระทำที่ผิดกฎหมาย การทะเลาะวิวาททำร้ายร่างกาย เป็นต้น

ปัจจุบันชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) มีบทบาทในการรักษาความสงบเรียบร้อยและรักษาความปลอดภัยหมู่บ้านและให้ความช่วยเหลือเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญารวมทั้งการให้บริการและอำนวยความสะดวกให้กับผู้ใช้ถนนเพื่อป้องกันและลดจำนวนอุบัติเหตุจากการเดินทางในช่วงเทศกาลสงกรานต์ของทุกปีโดยให้ประชาชนในหมู่บ้านได้ร่วมกันปกป้อง คุ้มครองชีวิตและทรัพย์สิน ป้องกันต่อต้านการก่อความไม่สงบและรักษาความสงบเรียบร้อย ในหมู่บ้านของตนเอง ซึ่งเป็นการแบ่งเบาภารกิจของภาครัฐที่ไม่สามารถดูแลได้อย่างทั่วถึงแม้ว่าภารกิจของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) เป็นการปฏิบัติหน้าที่ของประชาชนผู้เสียสละ อาสาเข้ามาช่วยงานของทางราชการ โดยไม่มีค่าตอบแทนแต่อย่างใดแต่เขาเหล่านั้นพึงปฏิบัติหน้าที่ด้วยใจ เพื่อ “บำบัดทุกข์ บำรุงสุข” ให้แก่พี่น้องประชาชนในพื้นที่หมู่บ้านของตนเอง

ตอนที่ 1 : จุดกำเนิด

กรมการปกครองโดยสำนักกิจการความมั่นคงภายในมีภารกิจที่เกี่ยวกับการดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงภายใน ซึ่งมีองค์ประกอบหลายด้าน หนึ่งในภารกิจที่ดำเนินการก็คือ งานกิจการชายแดนโดยได้ตระหนักถึงความสำคัญของการดูแลรักษาเขตแดนในพื้นที่ชายแดนไทยกับประเทศรอบบ้านมาโดยตลอดเพื่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างกันและป้องกันมิให้เกิดปัญหาความขัดแย้งที่เกิดการเผชิญหน้าที่จะก่อให้เกิดความสูญเสียทั้งชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

ในทศวรรษ 3 ปีที่ผ่านมา กรมการปกครองได้ร่วมกับกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย กระทรวงการต่างประเทศจัดทำโครงการ “ประชาอาสา รักษาเขตแดนไทย” เพื่อสร้างองค์ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจากการดำเนินการที่ผ่านมา ฝ่ายปกครองในพื้นที่ได้เสนอให้มีการรวบรวมองค์ความรู้เกี่ยวกับเขตแดนจากหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องกับการดูแลรักษาเขตแดน โดยเริ่มจากเขตแดนด้านไทย-ลาว เพื่อใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงาน จึงเกิดเป็น “คู่มือปฏิบัติการดูแลรักษาเขตแดนในพื้นที่ชายแดนไทย-ลาว” อันเป็นที่มาของบทความชิ้นนี้

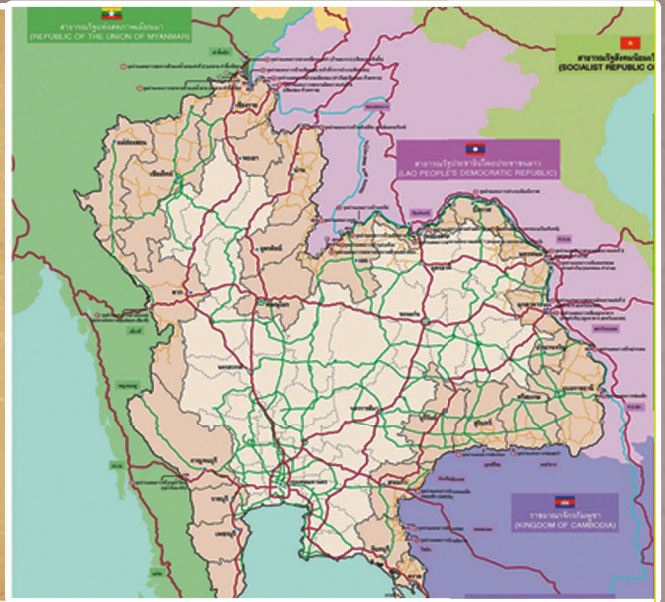
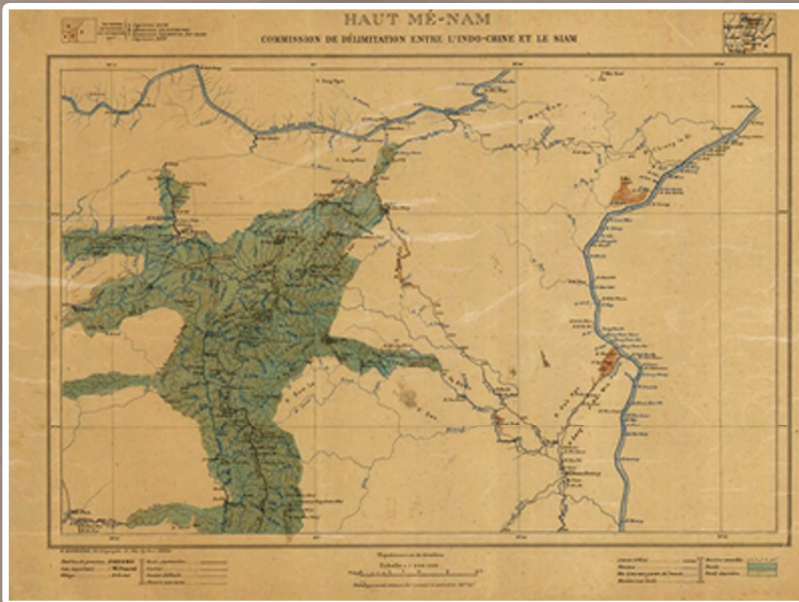
ความเป็นมาของการกำหนดเส้นเขตแดนไทย-ลาว

ในอดีตภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ไม่มีเส้นแบ่งเขตแดนที่ชัดเจนระหว่างรัฐต่าง ๆ จนกระทั่งคริสต์ศตวรรษที่ 19 เมื่อประเทศมหาอำนาจในขณะนั้นอย่างฝรั่งเศสและสหราชอาณาจักร เข้ามาล่าอาณานิคมในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ แผ่นดินในภูมิภาคนี้จึงมีการขีดเส้นแบ่งเขตแดนขึ้นเป็นครั้งแรก

สภาพเขตแดนไทย-ลาว ทั้งทางน้ำและทางบก

ในปัจจุบันนี้เป็นผลมาจากการกำหนดเส้นเขตแดน โดยสนธิสัญญาและอนุสัญญาต่าง ๆ ระหว่างสยามกับฝรั่งเศส ตั้งแต่รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 5 ดังนั้น จึงมีการตกลงขีดเส้นแบ่งเขตแดนระหว่างสยามกับฝรั่งเศส ซึ่งเป็นรัฐที่อยู่ติดกับดินแดน อาณานิคมของฝรั่งเศส

สยามและฝรั่งเศสได้เจรจาทำอนุสัญญาฉบับลงวันที่ 13 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1904 (พ.ศ. 2447) กำหนดเขตแดนด้านฝั่งขวาแม่น้ำโขงให้เขตแดนสยาม ๑ ฝรั่งเศส เป็นไปตามสันปันน้ำ พื้นที่บริเวณนี้จึงมีทิวเขาหลวงพระบางและแม่น้ำเหืองเป็นเขตแดน ปัจจุบัน คือ แขวงไชยบุรีของลาวที่ติดต่อกับจังหวัดพะเยา น่าน อุตรดิตถ์ นอกจากนี้ ยังได้จัดตั้ง “คณะกรรมการปักปันเขตแดนระหว่างสยามกับอินโดจีน” ทำหน้าที่กำหนดแนวเส้นเขตแดนร่วมกันในพื้นที่จริง และจัดทำแผนที่บันทึกไว้ โดยดำเนินการสำรวจ เมื่อปี ค.ศ. 1904-1906 (พ.ศ. 2447-2449) และทำแผนที่มาตราส่วน 1 : 200,000 ขึ้นจำนวน 11 ระวัง เพื่อแสดงแนวเขตระหว่างสยามกับอินโดจีนของฝรั่งเศส (อินโดจีนของฝรั่งเศสคือดินแดนอาณานิคมของจักรวรรดิฝรั่งเศสในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในคริสต์ศตวรรษที่ 19 ปัจจุบัน คือ ประเทศลาว กัมพูชาและเวียดนาม) ซึ่งในจำนวน 11 ระวัง มี 7 ระวังเกี่ยวกับเขตแดนทางบกไทย ๑ ลาว และต่อมา มีการทำสนธิสัญญาสยาม ๑ ฝรั่งเศส ฉบับลงวันที่ 23 มีนาคม ค.ศ. 1907 และพิธีสารแนบท้าย

ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับแม่น้ำโขงที่เป็นเขตแดนไทย-ลาวในปัจจุบัน สยามและฝรั่งเศสได้จัดทำอนุสัญญา ระหว่างสยาม - ฝรั่งเศส เพื่อวางระเบียบความเกี่ยวพันระหว่างสยามกับอินโดจีน ฉบับลงวันที่ 25 สิงหาคม ค.ศ. 1926 (พ.ศ. 2469) ซึ่งกำหนดเส้นเขตแดนในแม่น้ำโขงระหว่างไทย-ลาว

เมื่อลาวได้รับเอกราชจากฝรั่งเศสในปี ค.ศ. 1949 (พ.ศ. 2492) สนธิสัญญา และแผนที่ทั้งหลายที่ สยามเคยทำไว้กับฝรั่งเศสมีผลผูกพันเขตแดนไทยกับลาวในฐานะที่ลาวสืบลัทธิต่อมาจากฝรั่งเศส กล่าวคือ สนธิสัญญาและแผนที่เหล่านี้เป็นเอกสารสำคัญในการกำหนดเส้นเขตแดนไทย-ลาว มาจนถึงปัจจุบันนั่นเอง สนธิสัญญาที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดเส้นเขตแดนไทย-ลาว ไทยและลาวตกลงที่จะร่วมกันสำรวจ และจัดทำ หลักเขตแดนไทย-ลาวตลอดแนวให้เป็นไปตามเอกสารที่กำหนดเขตแดนระหว่างประเทศทั้งสอง ดังนี้

- อนุสัญญา ฉบับวันที่ 13 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1904 (พ.ศ. 2447)
- ความตกลง ฉบับวันที่ 29 มิถุนายน ค.ศ. 1904 (พ.ศ. 2447)
- สนธิสัญญา ฉบับวันที่ 23 มีนาคม ค.ศ. 1907 (พ.ศ. 2450) และพิธีสารแนบท้าย
- อนุสัญญา ฉบับวันที่ 25 สิงหาคม ค.ศ. 1926 (พ.ศ. 2469)
- แผนที่ที่จัดทำขึ้นตามความตกลงทุกฉบับข้างต้น

แนวเส้นเขตแดนไทย-ลาวเริ่มที่จุดไหน

แนวเขตแดนไทยและลาว เริ่มตั้งแต่บริเวณสามเหลี่ยมทองคำ อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย จนถึงช่องบก อำเภอน้ำยั้น จังหวัดอุบลราชธานี มีความยาวทั้งสิ้นประมาณ 1,810 กิโลเมตร แบ่งเป็น เขตแดนทางบกประมาณ 702 กิโลเมตร (เส้นเขตแดนตามสันปันน้ำทิวเขาหลวงพระบาง ยาว 505 กิโลเมตร ในพื้นที่จังหวัดเชียงราย พะเยา น่าน อุตรดิตถ์ และพิษณุโลก และเส้นเขตแดนตามสันปันน้ำทิวเขา พนมดงรัก ยาว 197 กิโลเมตร ในพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี) และเขตแดนทางน้ำประมาณ 1,108 กิโลเมตร (แม่น้ำโขง 955 กิโลเมตร และแม่น้ำเหือง 153 กิโลเมตร) สำหรับฉบับต่อไป จะเป็นกล่าวถึงเขตแดนไทย-ลาวในรายละเอียดตามสภาพภูมิประเทศ ตลอดจนสถานการณ์สำรวจและจัดทำหลักเขตแดนไทย-ลาว ในปัจจุบัน โปรดติดตาม...

การเปลี่ยนปีนักษัตร

เรียบเรียง : ปาจารย์ คล่องใจ

หากเปิดดูปฏิทินที่ได้รับเป็นของขวัญจากธนาคารเมื่อช่วงปีใหม่ที่ผ่านมาหลายท่านคงจะเห็นว่าปฏิทินบางฉบับนอกจากบอกวันเดือนปี วันข้างขึ้นข้างแรม วันสำคัญต่าง ๆ แล้วยังบอกว่าเป็นปีนั้นมีสัญลักษณ์แทนปีเป็นสัตว์อะไร เช่น ปีวอก หมายถึง ลิง , ปีระกา หมายถึง ไก่ , หรือปีจอ หมายถึง สุนัขปีเหล่านี้เรียกว่า “ปีนักษัตร” ซึ่งเชื่อกันว่าความเชื่อนี้มีต้นกำเนิดมาจากวัฒนธรรมจีนโบราณ (Chinese zodiac) ก่อนที่มนุษยชาติจะใช้ศักราชทั้ง พุทธศักราช และคริสต์ศักราช รวมถึงปฏิทินสุริยคติที่ประเทศไทยใช้และใช้เป็นมาตรฐานทั่วโลกในปัจจุบัน

การเปลี่ยนปีนักษัตรบางที่มีความเชื่อมโยงกับการเฉลิมฉลองขึ้นปีใหม่ของคนชาติต่าง ๆ เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนฤดูกาล เพื่อเตรียมการวางแผนทำเกษตรกรรม มีความแตกต่างกันไปในแต่ละวัฒนธรรม การขึ้นปีใหม่ที่เกี่ยวข้องกับไทยมี 3 รูปแบบ ดังนี้

1. วัฒนธรรมจีน ชาวจีนนับวันขึ้น 1 ค่ำ และเป็นวันเปลี่ยนปีนักษัตรเทียบตามปฏิทินสากล(สุริยคติ) อยู่ในช่วงเดือนมกราคมถึงกุมภาพันธ์ซึ่งการเปลี่ยนปีนักษัตรของจีนเป็นเรื่องสำคัญในศาสตร์การพยากรณ์จีนเพราะมีเรื่องปิงเซ้าเข้ามาเกี่ยวข้องคนเกิดปีนักษัตรที่สมพงศ์กันหรือขัดแย้งกันเป็นสิ่งสำคัญที่นักพยากรณ์จีนยึดถือหากคนเกิดปีที่ขัดกับปีนักษัตรของปีนั้นก็ต้องไปแก้ชง

2. วัฒนธรรมพราหมณ์-ฮินดู ผู้นำถือศาสนาพราหมณ์-ฮินดู มีวันขึ้นปีใหม่ที่แตกต่างกันไป ในแต่ละนิกาย สำหรับที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมไทยนั้นตรงกับวันขึ้น 1 ค่ำเดือนทำ ในทางจันทรคติจะไม่มีชื่อเสียงเรื่องปีนักษัตร มีแต่ดาวนักษัตร คือ กลุ่มดาวที่อยู่ตามเส้นทางโคจรของดวงจันทร์ ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับวันขึ้นปีใหม่แต่อย่างใด

3. วัฒนธรรมไทย วันขึ้นปีใหม่ไทยเปลี่ยนแปลงมาแล้ว 4 ครั้ง ครั้งแรกใช้วันขึ้น 1 ค่ำ เดือนอ้ายตามปฏิทินจันทรคติเป็นวันปีใหม่ ต่อมาให้วันขึ้น 1 ค่ำ เดือนห้า เป็นวันปีใหม่ ซึ่งเป็นวันที่อยู่ในช่วงเดือนมีนาคม-เมษายน ตามปฏิทินสากล (ตรงกับวัฒนธรรมพราหมณ์-ฮินดู) จากนั้นปี พ.ศ. 2432 ไทยเปลี่ยนวันปีใหม่เป็น 1 เมษายน และใช้ต่อมาจนกระทั่งปี พ.ศ. 2483 ได้กำหนดให้วันที่ 1 มกราคมเป็น วันขึ้นปีใหม่สืบเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน

สำหรับประเทศไทยใช้การเปลี่ยนปีนักษัตรในวันขึ้น 1 ค่ำเดือนห้าเหตุที่ใช้วันนี้นั้น เพราะโหราศาสตร์แบบไทยที่พยากรณ์โดยใช้ปีนักษัตร ได้รับอิทธิพลมาจากศาสนาพราหมณ์-ฮินดู และตามข้อกำหนดของตำราที่ใช้พยากรณ์ตามโหราศาสตร์ไทย เช่น ตำราเลข 7 ตัว, กราฟชีวิต, พยากรณ์บุคคลตามปีนักษัตรเกิด เป็นต้น

เมื่อการเปลี่ยนปีนักษัตรเกี่ยวข้องกับการเฉลิมฉลองขึ้นปีใหม่แล้วเหตุใดไทยจึงไม่เปลี่ยนนักษัตรในวันที่ 1 มกราคม หรือวันขึ้น 1 ค่ำ เดือนอ้าย คำตอบคือ วันที่ 1 มกราคม เป็นวันขึ้นปีใหม่ตามประกาศของทางราชการ ซึ่งเป็นเรื่องการปกครอง เพื่อให้ง่ายต่อการนับปีในการบันทึกสถิติบัตร เป็นแนวทางปฏิบัติตาม หนังสือเวียนกรมการปกครอง ที่ มท 0310.1/ว4 ลงวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2539 และสอดคล้องกับปฏิทินสากล หากกำหนดให้การเปลี่ยนปีนักษัตรเป็นไปตามวันขึ้นปีใหม่ของทางปกครองจะเกิดความคลาดเคลื่อนในการพยากรณ์เพราะวันปีใหม่ที่กำหนดตามราชการไม่ตรงกับดิถีดาวหรือปีนักษัตรที่กำหนดมาแต่โบราณ

ดังนั้นปีนี้ประเทศไทยจึงเปลี่ยนนักษัตรในวันขึ้น 1 ค่ำ เดือน 5 จากปีระกา เป็นปีจอ ซึ่งตรงกับวันที่ 1 เมษายน 2561 นั้นเอง

อ้างอิง : <https://khunatham.wordpress.com/2015/02/04/204/>

www.payakorn.com

ชนเผ่าลาหู่หรือมุเซอ

พงษ์พัทธ์ ลินราย : เรียบเรียง

จากบทความครั้งที่ผ่านมามีการนำเสนอประวัติและความเป็นมาของชนเผ่าลีซอมาแล้ว สำหรับบทความในครั้งนี้จะนำเสนอประวัติและความเป็นมาของชนเผ่าลาหู่หรือมุเซอซึ่งเป็นหนึ่งในจำนวนชาวเขา 9 เผ่าที่ประเทศไทยได้สำรวจและจัดทำทะเบียนประวัติไว้ในชื่อกลุ่ม “**ชุมชนบนพื้นที่สูง (ชาวเขา ๙ เผ่า)**” ซึ่งได้รับการกำหนดเลขประจำตัวในกลุ่ม 6-xxxx-71xx-xx-x และรัฐบาลไทยได้มีนโยบายให้สถานะและให้สิทธิต่าง ๆ เช่นเดียวกับ ชนกลุ่มน้อยกลุ่มอื่น

ประวัติความเป็นมา

ชนเผ่าลาหู่หรือมุเซอ เดิมอาศัยอยู่ในประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน เมื่อถูกรุกรานจึงอพยพมาสู่ประเทศเมียนมา และได้อพยพเข้ามาสู่ทางภาคเหนือของประเทศไทยเมื่อกว่า 13 ปีมาแล้ว โดยเข้ามาทางอำเภอแม่จัน อำเภอเชียงแสน อำเภอเชียงของ อำเภอเวียงป่าเป้า อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย, อำเภอฝาง อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่, และอำเภอบางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน สำหรับชนเผ่าลาหู่ที่คนไทยรู้จักดีจะแบ่งออกเป็น 4 เผ่าย่อย ๆ ได้แก่ ลาหู่ดำและลาหู่แดง และอีกสองเผ่า ได้แก่ ลาหู่กุย และลาหู่เฒ่าเล ที่มีจำนวนไม่มาก

ปัจจุบันในประเทศไทยมีชนเผ่าลาหู่หรือมุเซอ อาศัยโดยกระจายอยู่ตามหมู่บ้านต่าง ๆ ตามแนวชายแดนไทย-เมียนมา กว่า 800 หมู่บ้าน พื้นที่ที่มีชาวลาหู่อาศัยอยู่มากได้แก่ จังหวัดเชียงราย แม่ฮ่องสอน เชียงใหม่ และจังหวัดลำปาง โดยเฉพาะตามพื้นที่ติดชายแดน ส่วนใหญ่แล้วชนเผ่าลาหู่ มักจะอาศัยปะปนกับชนเผ่าอื่น ๆ หรือคนไทยมีเพียงส่วนน้อยที่อยู่รวมกันเป็นกลุ่มหรือเป็นหมู่บ้าน โดยชนเผ่าลาหู่ ที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย คือ ลาหู่แดง

วิถีชีวิต

โดยปกติแล้วชนเผ่าลาหู่ชอบอาศัยอยู่บนที่สูง ไม่ชอบความวุ่นวายมีวิถีชีวิตความเป็นอยู่ที่เรียบง่ายสามารถปรับตัวเข้ากับผู้คนได้เป็นอย่างดี ยังชีพด้วยการทำนา ปลูกข้าว และข้าวโพด เพื่อการบริโภคในครัวเรือน นอกจากนี้ยังภูมิใจในการเป็นนักล่าสัตว์ด้วย

ปัจจุบันวัฒนธรรม องค์ความรู้ภูมิปัญญาของชนเผ่าลาหู่ เริ่มมีการสืบทอดเหมือนชนเผ่าอื่น ๆ ด้วยข้อจำกัดและปัจจัยหลายประการ อาทิ การศึกษา ศาสนา ความเชื่อ วิถีชีวิต ค่านิยม และระบบเศรษฐกิจ เป็นต้น ทำให้หลายองค์กร หลายหน่วยงาน รวมทั้งชนเผ่าลาหู่เองก็ได้มีความพยายามที่จะให้มีการรื้อฟื้น และอนุรักษ์วัฒนธรรม องค์ความรู้ภูมิปัญญาที่ดั่งามให้คงอยู่สืบไปเช่นเดียวกัน